

Warszawa, dnia 29 września 2017 r.

Bilans płatniczy Polski w II kwartale 2017 r.

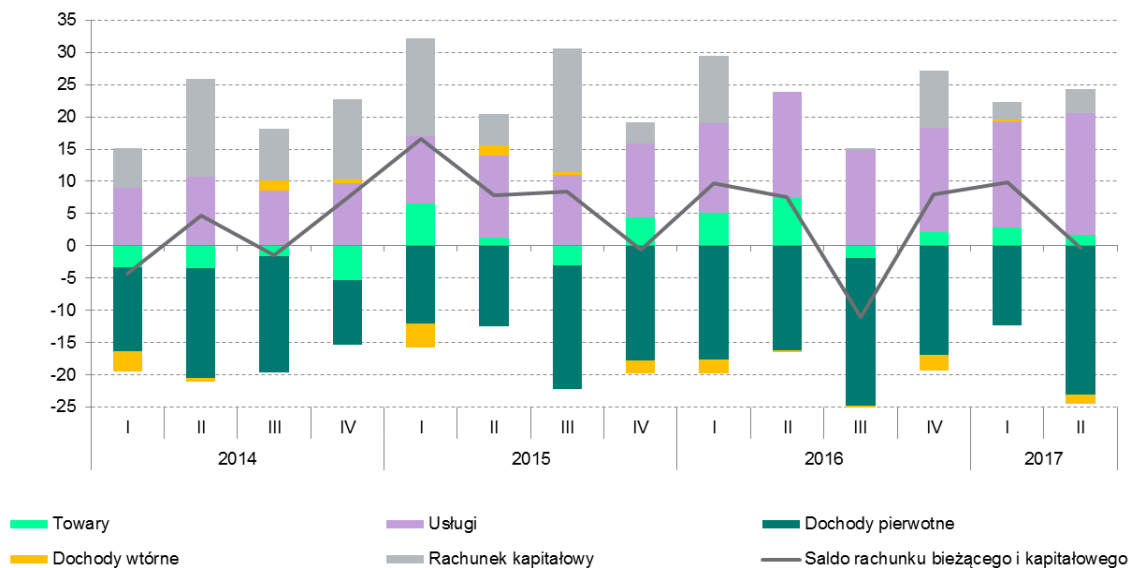
Kwartalny bilans płatniczy został sporządzony przy wykorzystaniu danych miesięcznych i kwartalnych przekazanych przez polskie podmioty uczestniczące w obrotach z zagranicą, danych statystyki publicznej oraz informacji uzyskanych ze źródeł administracyjnych.

Prezentowana wersja bilansu płatniczego ma charakter informacji wstępnej i może ulec zmianie.

Rachunek bieżący i kapitałowy

Łączna wartość salda rachunku bieżącego i kapitałowego w II kwartale 2017 r. była ujemna i wyniosła 0,2 mld PLN. Relacja salda rachunku bieżącego i kapitałowego do PKB, w omawianym kwartale, wyniosła minus 0,1%.

Wykres 1. Saldo rachunku bieżącego i kapitałowego - w mld PLN

Saldo rachunku bieżącego było ujemne i wyniosło 4,0 mld PLN i w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. pogorszyło się o 11,6 mld PLN. O poziomie tego salda zadecydowały ujemne salda dochodów pierwotnych (23,1 mld PLN) i dochodów

wtórnych (1,5 mld PLN) oraz dodatnie salda usług (18,8 mld PLN) i obrotów towarowych (1,7 mld PLN). Relacja salda rachunku bieżącego do PKB była ujemna i wyniosła 0,8%.

W porównaniu do analogicznego kwartału roku ubiegłego w omawianym kwartale br. nastąpiła zmiana salda na rachunku bieżącym z dodatniego na ujemne. Deficyt w rachunku bieżącym wynikał przede wszystkim z pogorszenia ujemnego salda dochodów pierwotnych o 6,9 mld PLN oraz dochodów wtórnych o 1,4 mld PLN. Jednocześnie poprawie uległo saldo usług o 2,4 mld PLN. Na deficyt w rachunku bieżącym wpłynęło także zmniejszenie się nadwyżki w obrotach towarowych o 5,7 mld PLN.

Dodatnie saldo rachunku kapitałowego ukształtowało się na poziomie 3,8 mld PLN. Oznacza to znaczącą poprawę tego salda, w stosunku do zarejestrowanego w analogicznym kwartale 2016 r. Jest to konsekwencją większego napływu środków z funduszy strukturalnych UE, które w II kwartale br. wyniosły 4,3 mld PLN. W porównaniu do II kwartału 2016 r. były one wyższe o 3,8 mld PLN.

Obroty towarowe

Wartość wyeksportowanych towarów została oszacowana na poziomie 206,0 mld PLN, zaś wartość importu w wysokości 204,3 mld PLN. O wzroście eksportu towarów o 9,9 mld PLN tj. o 5,0% zadecydowała głównie sprzedaż za granicę żywności, produktów przemysłu motoryzacyjnego oraz paliw i surowców. Przyrost importu o 15,6 mld PLN, tj. o 8,3% w dużej mierze został spowodowany zwiększoną wartością zakupionych paliw i surowców, produktów przemysłu lotniczego, a także żywności. Saldo obrotów towarowych było dodatnie i wyniosło 1,7 mld PLN. W analogicznym kwartale 2016 r. było ono również dodatnie i wyniosło 7,5 mld PLN.

Międzynarodowy handel usługami

Przychody z tytułu usług świadczonych przez polskie podmioty nierezydentom wyniosły 52,4 mld PLN, a rozchody z tytułu zakupionych usług od nierezydentów 33,6 mld PLN. W porównaniu z II kwartałem 2016 r. przychody z tego tytułu były wyższe o 3,3 mld PLN, tj. o 6,7%, a rozchody o 0,9 mld PLN, tj. o 2,7%.

W analizowanym kwartale saldo usług było dodatnie i wyniosło 18,8 mld PLN. O jego wysokości zdecydowały dodatnie salda: pozostałych usług w kwocie 8,0 mld PLN (wzrost o 1,8 mld PLN w porównaniu do II kwartału 2016 r.), usług transportowych w wysokości 6,2 mld PLN, które pozostały na niezmiennym poziomie w porównaniu do II kwartału 2016 r. oraz podróży zagranicznych w wysokości 4,6 mld PLN (wzrost o 0,7 mld PLN).

Dochody pierwotne

Saldo dochodów pierwotnych było ujemne i wyniosło 23,1 mld PLN. O jego wysokości w pierwszej kolejności zadecydowało ujemne saldo dochodów z inwestycji (23,8 mld PLN) i wynagrodzeń pracowników (2,2 mld PLN) oraz dodatnie saldo pozostałych dochodów

pierwotnych (2,8 mld PLN – w zdecydowanej części był to napływ środków z Unii Europejskiej). Wielkość ujemnego salda dochodów z inwestycji wynikała w głównej mierze z dochodów uzyskanych przez zagranicznych inwestorów bezpośrednich w wysokości 21,4 mld PLN, które w porównaniu do analogicznego okresu 2016 r. wzrosły o 1,2 mld PLN. Na dochody te złożyły się: dywidendy w wysokości 15,3 mld PLN, reinwestowane zyski w kwocie 3,3 mld PLN oraz naliczone odsetki od instrumentów dłużnych w wysokości 2,7 mld PLN.

Na poziom ujemnego salda dochodów pierwotnych wpłynęły również uzyskane przez nierezydentów dochody z tytułu inwestycji portfelowych w Polsce (w postaci odsetek od dłużnych papierów wartościowych emisji polskich podmiotów oraz wypłaconych dywidend). Wyniosły one 4,9 mld PLN i w porównaniu do analogicznego kwartału 2016 r. były niższe o 1,3%.

Dochody nierezydentów z tytułu pozostałych inwestycji osiągnęły wartość 1,9 mld PLN i w porównaniu z II kwartałem 2016 r. wzrosły o 6,3%.

Transfery z Unią Europejską

W analizowanym kwartale 2017 r. napływ środków z Unii Europejskiej, wykazany w bilansie płatniczym, wyniósł 8,1 mld PLN. W rachunku bieżącym zanotowano napływ kapitału w kwocie 3,8 mld PLN, z czego w dochodach pierwotnych zarejestrowano 3,5 mld PLN (były to środki pozyskane przede wszystkim w ramach programu Wspólnej Polityki Rolnej). W transferach kapitałowych napływ wyniósł 4,3 mld PLN (były to środki otrzymane głównie w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 2,7 mld PLN oraz Funduszu Spójności w kwocie 1,6 mld PLN). W tym samym okresie Polska wpłaciła 4,4 mld PLN do budżetu Unii Europejskiej z tytułu składek i opłat członkowskich. W wyniku przeprowadzonych transakcji saldo transferów z Unią Europejską było dodatnie i wyniosło 3,7 mld PLN.

Dochody wtórne pozostałych sektorów

Saldo dochodów wtórnych pozostałych sektorów było dodatnie i wyniosło 1,6 mld PLN. Przychody ukształtowały się na poziomie 4,4 mld PLN, w tym 2,7 mld PLN stanowiły przychody z tytułu przekazów zarobków. Rozchody wyniosły 2,8 mld PLN.

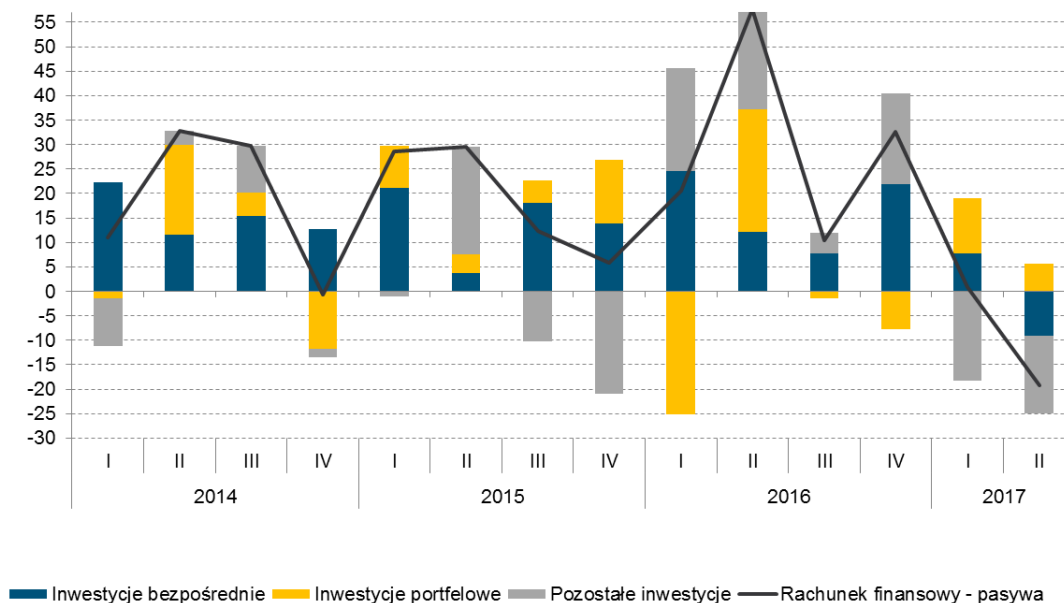
Rachunek finansowy (aktywa netto)

Odływ kapitału z tytułu inwestycji nierezydentów w Polsce (spadek pasywów) w analizowanym kwartale wyniósł 19,3 mld PLN. W tym samym czasie polskie inwestycje za granicą zmniejszyły się (napływ kapitału) o 19,0 mld PLN.

Inwestycje nierezydentów w Polsce (pasywa)

O zmniejszeniu inwestycji nierezydentów w Polsce, w wysokości 19,3 mld PLN, zadecydował głównie odpływ kapitału netto z tytułu pozostałych inwestycji oraz inwestycji bezpośrednich.

Wykres 2. Inwestycje nierezydentów w Polsce – pasywa – w mld PLN

Saldo pasywnych inwestycji bezpośrednich było ujemne i wyniosło 9,1 mld PLN. Na kwotę tę złożyły się: odpływ netto środków zmniejszający wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych (16,0 mld PLN), dodatnie reinwestycje zysków (3,3 mld PLN) oraz napływ kapitału netto z tytułu instrumentów dłużnych (3,6 mld PLN). Znaczący odpływ kapitału z inwestycji bezpośrednich był spowodowany jednostkową transakcją wycofania się inwestora zagranicznego.

W II kwartale 2017 r. saldo inwestycji portfelowych było dodatnie i wyniosło 5,7 mld PLN. Inwestycje nierezydentów w skarbowe papiery dłużne wyemitowane na rynek krajowy (7,2 mld PLN) z nawiązką zrekompensowały wykup obligacji SP wyemitowanych na rynki zagraniczne (2,9 mld PLN). Inwestycje nierezydentów w udziałowe papiery wartościowe (przede wszystkim sektora przedsiębiorstw) wyniosły 0,2 mld PLN netto.

Saldo pozostałych inwestycji zagranicznych było ujemne i wyniosło 15,9 mld PLN. O wysokość tego salda zadecydował przede wszystkim spadek zobowiązań NBP o 12,5 mld PLN (w głównej mierze z tytułu wycofania się z krótkoterminowych transakcji repo) oraz sektora bankowego o 2,5 mld PLN (głównie z tytułu spłaty kredytów otrzymanych od innych podmiotów w grupie kapitałowej oraz organizacji międzynarodowych).

Inwestycje polskich podmiotów za granicą (aktywa)

Saldo inwestycji rezydentów za granicą było ujemne i wyniosło 19,0 mld PLN. O poziomie tego salda zadecydowały przede wszystkim transakcje zarejestrowane w ramach oficjalnych aktywów rezerwowych.

Na dodatnie saldo aktywnych inwestycji bezpośrednich, które wyniosło 1,8 mld PLN złożył się wzrost aktywów z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych o 1,3 mld PLN oraz z tytułu instrumentów dłużnych o 0,5 mld PLN.

W tym samym czasie polskie podmioty, głównie fundusze inwestycyjne i emerytalne zmniejszyły swoje aktywa zarówno w postaci zagranicznych udziałowych papierów wartościowych o 1,7 mld PLN, jak i dłużnych papierów wartościowych o 0,6 mld PLN.

Saldo pozostałych polskich inwestycji za granicą było ujemne i wyniosło 3,8 mld PLN. Na wysokość salda tej pozycji istotnie wpłynęły transakcje sektora bankowego, którego należności z tytułu rachunków bieżących i depozytów w bankach za granicą zmniejszyły się o 4,3 mld PLN. Dodatni wpływ na saldo pozostałych polskich inwestycji miały transakcje sektora przedsiębiorstw, którego wierzytelności z tytułu udzielonych kredytów handlowych wzrosły o 1,6 mld PLN.

W II kwartale 2017 r. na poziom oficjalnych aktywów rezerwowych istotnie wpłynęły transakcje zrealizowane przez NBP w wysokości 12,6 mld PLN. Były to przede wszystkim transakcje własne oraz zrealizowane na zlecenie klientów NBP – w szczególności Komisji Europejskiej i Ministerstwa Finansów.

Stan oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec czerwca 2017 r. wyniósł 414,1 mld PLN.

Dodatkowe informacje o bilansie płatniczym

Dane bilansu płatniczego za sierpień 2017 r. zostaną opublikowane 16 października 2017 r.

Dane bilansu płatniczego za III kwartał 2017 r. zostaną opublikowane 29 grudnia 2017 r.

Szeregi czasowe kwartalnego bilansu płatniczego, począwszy od danych za I kwartał 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_q.xlsx

Szeregi czasowe miesięcznego bilansu płatniczego, począwszy od danych za styczeń 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_m.xlsx

Tablice analityczne kwartalnego bilansu płatniczego, począwszy od I kwartału 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_q_PLN.xlsx

Szeregi czasowe miesięcznych stanów oficjalnych aktywów rezerwowych, począwszy od danych za styczeń 1998 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/DWN/Rez_m.xlsx

Opis bilansu płatniczego za I kwartał 2017 r. jest dostępny na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/Publikacje/Bilans_platniczy/bilans_platniczy2017_1.pdf

Załącznik 1

Bilans płatniczy*

w mln PLN

	2016	2017		II kw 17 - I kw 17		II kw 17 - II kw 16	
	II kw	I kw	II kw	Zmiana	Dynamika	Zmiana	Dynamika
Rachunek bieżący	7 618	7 178	-3 999	-11 177		-11 617	
Saldo obrotów towarowych	7 479	2 773	1 732	-1 041		-5 747	
Eksport	196 153	212 257	206 039	-6 218	97,1%	9 886	105,0%
Import	188 674	209 484	204 307	-5 177	97,5%	15 633	108,3%
Saldo usług	16 410	16 538	18 826	2 288		2 416	
Przychody	49 181	48 200	52 469	4 269	108,9%	3 288	106,7%
Rozchody	32 771	31 662	33 643	1 981	106,3%	872	102,7%
Saldo dochodów pierwotnych	-16 216	-12 398	-23 105	-10 707		-6 889	
Przychody	14 718	16 348	11 022	-5 326	67,4%	-3 696	74,9%
Rozchody	30 934	28 746	34 127	5 381	118,7%	3 193	110,3%
Saldo dochodów wtórnych	-55	265	-1 452	-1 717		-1 397	
Przychody	5 755	5 806	5 381	-425	92,7%	-374	93,5%
Rozchody	5 810	5 541	6 833	1 292	123,3%	1 023	117,6%
Rachunek kapitałowy	-19	2 676	3 756	1 080		3 775	
Przychody	762	2 939	4 412	1 473	150,1%	3 650	579,0%
Rozchody	781	263	656	393	249,4%	-125	84,0%
Rachunek finansowy	2 619	1 110	339	-771		-2 280	
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	3 746	2 376	1 814	-562		-1 932	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-710	795	1 296	501		2 006	
Instrumenty dłużne	4 456	1 581	518	-1 063		-3 938	
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	12 210	7 690	-9 074	-16 764		-21 284	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	388	12 289	-12 705	-24 994		-13 093	
Instrumenty dłużne	11 822	-4 599	3 631	8 230		-8 191	
Inwestycje portfelowe - aktywa	5 934	6 225	-2 323	-8 548		-8 257	
Udziałowe papiery wartościowe	2 598	2 697	-1 721	-4 418		-4 319	
Dłużne papiery wartościowe	3 336	3 528	-602	-4 130		-3 938	
Inwestycje portfelowe - pasywa	25 031	11 438	5 655	-5 783		-19 376	
Udziałowe papiery wartościowe	4 458	1 474	174	-1 300		-4 284	
Dłużne papiery wartościowe	20 573	9 964	5 481	-4 483		-15 092	
Pozostałe inwestycje - aktywa	9 101	8 747	-3 829	-12 576		-12 930	
NBP	0	-993	0	993		0	
Sektor rządowy	691	24	-23	-47		-714	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	6 903	1 345	-5 598	-6 943		-12 501	
Pozostałe sektory	1 507	8 371	1 792	-6 579		285	
Pozostałe inwestycje - pasywa	20 482	-18 342	-15 876	2 466		-36 358	
NBP	26 809	-20 860	-12 486	8 374		-39 295	
Sektor rządowy	-419	-812	-761	51		-342	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-10 422	2 337	-2 543	-4 880		7 879	
Pozostałe sektory	4 514	993	-86	-1 079		-4 600	
Pochodne instrumenty finansowe	-303	-737	-1 973	-1 236		-1 670	
Oficjalne aktywa rezerwowe	41 864	-14 715	-12 645	2 070		-54 509	
Saldo błędów i opuszczeń	-4 980	-8 744	582	9 326		5 562	

* Dane wstępne

Załącznik 2

Bilans płatniczy*

w mln EUR

	2016	2017		II kw 17 - I kw 17		II kw 17 - II kw 16	
	II kw	I kw	II kw	Zmiana	Dynamika	Zmiana	Dynamika
Rachunek bieżący	1 739	1 659	-951	-2 610		-2 690	
Saldo obrotów towarowych	1 711	641	410	-231		-1 301	
Eksport	44 861	49 081	48 861	-220	99,6%	4 000	108,9%
Import	43 150	48 440	48 451	11	100,0%	5 301	112,3%
Saldo usług	3 750	3 824	4 464	640		714	
Przychody	11 246	11 146	12 443	1 297	111,6%	1 197	110,6%
Rozchody	7 496	7 322	7 979	657	109,0%	483	106,4%
Saldo dochodów pierwotnych	-3 709	-2 867	-5 480	-2 613		-1 771	
Przychody	3 365	3 781	2 613	-1 168	69,1%	-752	77,7%
Rozchody	7 074	6 648	8 093	1 445	121,7%	1 019	114,4%
Saldo dochodów wtórnych	-13	61	-345	-406		-332	
Przychody	1 316	1 342	1 276	-66	95,1%	-40	97,0%
Rozchody	1 329	1 281	1 621	340	126,5%	292	122,0%
Rachunek kapitałowy	-5	619	890	271		895	
Przychody	174	680	1 046	366	153,8%	872	601,1%
Rozchody	179	61	156	95	255,7%	-23	87,2%
Rachunek finansowy	599	253	81	-172		-518	
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	856	550	430	-120		-426	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-164	184	307	123		471	
Instrumenty dłużne	1 020	366	123	-243		-897	
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	2 792	1 780	-2 152	-3 932		-4 944	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	89	2 843	-3 013	-5 856		-3 102	
Instrumenty dłużne	2 703	-1 063	861	1 924		-1 842	
Inwestycje portfelowe - aktywa	1 358	1 439	-550	-1 989		-1 908	
Udziałowe papiery wartościowe	594	623	-408	-1 031		-1 002	
Dłużne papiery wartościowe	764	816	-142	-958		-906	
Inwestycje portfelowe - pasywa	5 725	2 645	1 341	-1 304		-4 384	
Udziałowe papiery wartościowe	1 020	341	42	-299		-978	
Dłużne papiery wartościowe	4 705	2 304	1 299	-1 005		-3 406	
Pozostałe inwestycje - aktywa	2 081	2 022	-908	-2 930		-2 989	
NBP	0	-230	0	230		0	
Sektor rządowy	158	6	-6	-12		-164	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 578	310	-1 327	-1 637		-2 905	
Pozostałe sektory	345	1 936	425	-1 511		80	
Pozostałe inwestycje - pasywa	4 684	-4 241	-3 765	476		-8 449	
NBP	6 131	-4 823	-2 961	1 862		-9 092	
Sektor rządowy	-96	-188	-180	8		-84	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-2 383	540	-603	-1 143		1 780	
Pozostałe sektory	1 032	230	-21	-251		-1 053	
Pochodne instrumenty finansowe	-69	-171	-468	-297		-399	
Oficjalne aktywa rezerwowe	9 574	-3 403	-2 999	404		-12 573	
Saldo błędów i opuszczeń	-1 135	-2 025	142	2 167		1 277	

* Dane wstępne